Tiina Haapasalo

7.9.2018

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

EU:n kolmas liikennepaketti

Komissio on esitellyt 2017-2018 aikana kolme liikennepakettia, joissa on yhteensä yli 20 direktiiviehdotusta. Ehdotusten pääteemat ovat: liikenteen päästöjen vähentäminen, kuljetusalan sosiaaliset kysymykset ja logistiikan digitalisaation edistäminen.

Kolmannessa paketissa elinkeinoelämän kannalta keskeiset direktiiviehdotukset koskevat logistiikan digitalisaation edistämistä. Sähköiset rahtiasiakirjat ja European Single Maritime Window ovat molemmat aloitteita, joilla luodaan pohjaa logistiikan digitalisoitumiselle. Eurooppalainen ja kansainvälinen konteksti on välttämätön, sillä logistiikan liiketoimintaympäristö on globaali, samoin kuin käytettävät standardit ja menettelyt.

Komissio ehdottaa jäsenmaiden viranomaisille velvoitetta vastaanottaa ja hyväksyä sähköisiä rahtiasiakirjoja. Velvoitetta käyttää sähköisiä asiakirjoja ei tule yrityksille. Komissio määrittelee alustojen sertifioinnin sekä käytettävät datasetit ja alasetit. Tässä komission tulee varmistaa kansainvälinen yhteensopivuus, koska kaupan ja logistiikan rahtitietojen standardisointi on ollut yritysvetoista kansainvälistä yhteistyötä. Direktiiviehdotus tarvitsee todennäköisesti työstämistä jäsenmaiden kanssa, jotta varmistetaan ratkaisujen teknologianeutraalius. Yrityksissä on käytössä lukuisia erilaisia teknisiä ratkaisuja, jotka palvelevat yritykseen toimintaa hyvin laajasti. Kuljetuksiin ja logistiikkaan liittyvät tiedot syntyvät ja käsitellään muun yritystoiminnan yhteydessä.

Meriliikenteeseen ehdotetaan harmonisoitua ilmoitusrajapintaa kaikkiin jäsenmaihin ja satamiin. Kansallisten ilmoitusmenettelyjen (kuten Suomessa Portnet ja tullaus) kylkeen komissio tekee yhtenäisen raportointimodulin, jota kaikkien on käytettävä. Näin meriliikenteelle olisi ensimmäisenä syntymässä yhteinen järjestelmä.

Elinkeinoelämän toivoo, että näiden aloitteiden edistäminen voisi olla Suomelle prioriteetti. Näiden aloitteiden käsittely on luo pohjaa digitalisoitumiskehitykselle.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
PL 30 · Eteläranta 10, 00131 Helsinki · Puhelin 09 42020
etunimi.sukunimi@ek.fi · www.ek.fi · Y-tunnus 1902799-1 · Kotipaikka Helsinki

Tiedon saatavuutta on ylipäätään edistettävä EU:ssa yhteisillä pelisäännöillä, liikenteen tietoelementtien harmonisoinnilla ja tarpeen mukaan myös lainsäädännöllä. Kehitystä hidastavat datan laadun, yhteentoimivuuden, käyttöoikeuksien ja avoimuuden puutteet. Yhteentoimivuus edellyttää, että tietoelementit harmonisoidaan sekä sovitaan tarvittavista standardeista, vakiosopimusehdoista ja käytännesäännöistä.

Lisäksi kolmannessa paketissa on seuraavat direktiiviehdotukset:

- Ajoneuvojen tyyppihyväksyntä: Liikenneturvallisuutta edistävien ajoneuvoteknologioiden (kuten älykäs nopeudenhallinta, kaistan tunnistus, kuljettajan vireyden seuranta, peruutusapu, rengaspaineiden seuranta) testaamisen ja vaatimusten asettaminen

- Rengasmerkintöjen uudistaminen: Rengasmerkintöjen uudistaminen ja vaatimusten lisääminen mm. merkintöjen näkyvyys, talviominaisuuksien esittäminen, pinnoitettujen renkaiden merkinnät. Velvoitteet renkaiden ja ajoneuvojen tuottajille ja jakelijoille.

- Kuorma-autojen aerodynaamisten mittojen aikaistaminen: Tekninen muutos aiemman hyväksyttyihin ajoneuvojen aerodynamiikkaa parantavien mittojen hyväksymiseksi ja käytön aikaistamiseksi.

- Energialähteiden hintavertailu: Energialähteiden vertailtavien hintatietojen esittäminen kuluttajille muodossa hinta/100 km

- Kuorma- ja linja-autojen CO2-standardit: Kuorma- ja linja-autojen valmistukselle velvoite alentaa ominaispäästöjä -15% 2025 mennessä ja tavoite -30 % vuoteen 2030 mennessä. Lähtötilanne määritellään 2019 aikana. CO2-velvoite määritellään C02 grammaa per tonni kilometri ja se koskee aluksi neljää kuorma-autotyyppiä. Suomessa kuorma-autoliikenne on Euroopan energiatehokkainta, koska käytössä on suuremmat ajoneuvojen mitat ja massat. Energiatehokkuuden määritelmään kuuluu olennaisesti suoritteen huomioiminen, pelkästään ajoneuvojen keskinäinen vertaaminen ei kerro riittävästi. VECTO-mallin kehittämisessä on syytä olla kiinteästi mukana.

- Yleiseurooppalaisten liikenneverkkojen toteutuksen nopeuttaminen: Hallinnollisten menettelyjen sujuvoittaminen TEN-hankkeiden rahoituspäätöksen ja hankintaprosessien läpiviennissä mm. yhden luukun periaate ja enintään kahden vuoden läpimenoaika

- Tietunneleiden ja tieinfran turvallisuus: Jäsenmaille velvoite arvioida, tarkkailla ja seurata tieliikenteen turvallisuuden kehitystä TEN-verkoilla, moottoriteillä ja pääteillä sekä tarvittaessa ryhtyä parannustoimiin.